

Seat No. : _____

DU-104

December-2025

B.A., Sem.-III

SE-II-204 : Sociology

(Social Development in Rural India)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચનાઓ : (1) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(2) પ્રશ્નપત્રમાં પ્રશ્નનો જે ક્રમાંક હોય તે જ લખવો.

1. ગ્રામીણ સમુદાયનો અર્થ આપી, તેના લક્ષણો સમજાવો. 14
અથવા
1. સામાજિક વિકાસનો અર્થ સ્પષ્ટ કરી, તેનું મહત્ત્વ સમજાવો. 14
2. સામાજિક સમસ્યાનો અર્થ આપી, તેના લક્ષણો સમજાવો. 14
અથવા
2. અસ્પૃશ્યતાની સમસ્યા સમજાવો. 14
3. પંચાયતી રાજનો અર્થ આપી, તેના હેતુઓ સમજાવો. 14
અથવા
3. પંચાયતી રાજની ગ્રામીણ સમાજ પરની અસરો જણાવો. 14
4. ગ્રામ સેવક અને ગ્રામ સરપંચ વિશે ટૂંકમાં નોંધ લખો. 14
અથવા
4. આંગણવાડીના હેતુઓ જણાવી, આંગણવાડી કાર્યકરની ભૂમિકા ચર્ચો. 14
5. યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ આપો : (કોઈપણ સાત) 14
(1) ગ્રામીણ સમુદાયની વસ્તી _____ % છે.
(A) 60 (B) 70 (C) 80

- (2) ગ્રામીણ સમુદાયનો મુખ્ય વ્યવસાય _____ છે.
 (A) ખેતી (B) ઉદ્યોગ (C) વ્યાપાર
- (3) ગ્રામીણ સમુદાયને _____ સાથે નિકટનો સંબંધ હોય છે.
 (A) પ્રકૃતિ (B) કાનૂન (C) ધર્મ
- (4) _____ એ વર્તનની એક એવી રીત છે, જે સમાજને નુકસાન કરે છે.
 (A) સામાજિક પરિવર્તન (B) સામાજિક સમસ્યા (C) સામાજિક સુગ્રથન
- (5) _____ એ ભારતીય સમાજનું કલંક છે.
 (A) ઝુપડપટ્ટી (B) શિક્ષણ (C) અસ્પૃશ્યતા
- (6) _____ એ ભારતીય બંધારણના ઘડવૈયા તરીકે ભૂમિકા ભજવી.
 (A) વિનોબા ભાવે (B) ગાંધીજી (C) ડૉ. આંબેડકર
- (7) પંચાયતી રાજ એટલે _____.
 (A) પરંપરાગત સત્તા
 (B) લોકશાહી કેન્દ્રીકરણ
 (C) લોકશાહી વિકેન્દ્રીકરણ
- (8) _____ ગામડાનો લોકશાહી નેતા છે.
 (A) સરપંચ
 (B) તાલુકા પ્રમુખ
 (C) જિલ્લા વિકાસ અધિકારી
- (9) ઈ.સ. _____ માં ગુજરાત પંચાયત ધારો અમલમાં આવ્યો.
 (A) 1963 (B) 1971 (C) 1993
- (10) સાચું ભારત _____ માં સમાયેલું છે.
 (A) ગામડાં (B) શહેર (C) ઉદ્યોગ
- (11) વિકાસ એ _____ લાવતી પ્રક્રિયા છે.
 (A) અવરોધ (B) પરિવર્તન (C) પરાવર્તન
- (12) _____ એ ગ્રામીણ સામાજિક વિકાસના વાહક છે.
 (A) ગ્રામસેવક (B) જ્ઞાતિ (C) ધર્મ

Seat No. : _____

DU-104

December-2025

B.A., Sem.-III

SE-II-204 : Sociology

(Social Development in Rural India)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions : (1) All questions are compulsory.

(2) Write the same question number as mentioned in question paper.

1. Give the meaning of rural community, explain its characteristics. 14

OR

1. Explain the meaning of social development and its importance. 14

2. Define social problem, explain its characteristics. 14

OR

2. Explain the problem of untouchability. 14

3. Give the meaning of Panchayati Raj, explain its objectives. 14

OR

3. State the effects of Panchayati Raj on rural society. 14

4. Write brief note about Gram Sevak and Gram Sarpanch. 14

OR

4. Stating the objectives of Anganwadi, discuss the role of Anganwadi worker. 14

5. Answer by choosing the correct option : (Any seven) 14

(1) The population of rural community is _____ %.

(A) 60

(B) 70

(C) 80

DU-104

3

P.T.O.

- (2) The main occupation of a rural community is _____ .
(A) Agriculture (B) Industry (C) Business
- (3) Rural community has close relation with _____ .
(A) Nature (B) Law (C) Religion
- (4) _____ is a method of behaviour that harms the society.
(A) Social change (B) Social problem (C) Social improvement
- (5) _____ is a disgrace of Indian society.
(A) Slums (B) Education (C) Untouchability
- (6) _____ played a role of a builder of the Indian Constitution.
(A) Vinoba Bhave (B) Gandhiji (C) Dr. Ambedkar
- (7) Panchayati Raj means _____ .
(A) Traditional authority
(B) Democratic centralization
(C) Democratic decentralization
- (8) _____ is the democratic leader of the village.
(A) Sarpanch
(B) Taluka President
(C) District Development Officer
- (9) Gujarat Panchayat Act came into existence in _____ .
(A) 1963 (B) 1971 (C) 1993
- (10) Real India included in _____ .
(A) Villages (B) Cities (C) Industries
- (11) Development is a process to bring _____ .
(A) Resistance (B) Change (C) Reflection
- (12) _____ is a carrier of rural social development.
(A) Gramsevak (B) Caste (C) Religion
- _____